

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **Dr. Ing. R. R., MSc., MBA, LL.M.**, zast. Mgr. Alenou Raisovou, advokátkou se sídlem Krhanická 988/7, Praha 4, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2020, čj. 14 A 15/2017-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Celní pátrací úřad Hamburk přípisem ze dne 20. 7. 2015 a 6. 10. 2015 požádal podle Úmluvy o vzájemné pomoci a spolupráci mezi celními správami, vypracované na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii, publikované pod č. 50/2009 Sb. m. s. (dále jen „Neapolská úmluva II“), o sdělení údajů týkajících se žalobce (dále „stěžovatel“) pro účely probíhajícího trestního vyšetřování pro podezření z organizovaného daňového úniku proti německé společnosti MOLTO Industries GmbH a stěžovateli, které bylo vedeno z pověření Státního zastupitelství v Rostocku. Na žádost německého celního orgánu reagoval žalovaný záznamem ze dne 4. 3. 2016, čj. 7896-3/2016-900000-311 (dále jen „záznam“), který obsahoval dožádané informace o stěžovateli.

[2] Stěžovatel podal dne 6. 6. 2017 u žalovaného žádost o opravu nesprávných a nepravdivých údajů obsažených v záznamu spolu se stížností na jednání a postup jeho zpracovatelů podle § 175 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, kterou současně předložil i dozorujícímu státnímu zastupitelství ke zvážení, zda jednání zpracovatelů nenaplnňuje znaky přestupku. Žalovaný na výše uvedené podání reagoval přípisem ze dne 27. 7. 2017, ve kterém konstatoval, že postup žalovaného byl v dané věci shledán legitimním. Státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 přípisem ze dne 9. 6. 2017 stěžovateli sdělil, že se ve věci nejedná o podezření ze spáchání trestného činu či přestupku. Podání stěžovatele nepovažuje ani za žádost o přezkum postupu policejního orgánu, neboť k dotčenému jednání došlo *de facto* mimo přímé úkony v rámci trestního spisu vedeného u Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1.

[3] Následně stěžovatel podal u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který stěžovatel spatřoval ve vypracování záznamu. Městský soud žalobu v záhlaví uvedeným usnesením odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínek řízení, jelikož žalovaný při vypracování a předání záznamu jednal v roli orgánu činného v trestním řízení, přičemž správní soudy nemají pravomoc posuzovat a přezkoumávat zákonnost úkonů orgánů činných v trestním řízení (rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, čj. 2 Aps 2/2004-69, č. 623/2005 Sb. NSS, a ze dne 18. 2. 2010, čj. 7 Aps 1/2010-53).

[4] Městský soud uvedl, že v době, kdy žalovaný vyhotovoval záznam a předával jej německým celním orgánům, bylo proti stěžovateli ve Spolkové republice Německo vedeno vyšetřování pro podezření z organizovaného daňového úniku z pověření Státního zastupitelství v Rostocku, které zahájilo proti stěžovateli i přípravné řízení. Celní pátrací úřad Hamburk tak vystupoval v pozici orgánu provádějícího šetření za účelem zjištění, zda došlo k trestně postižitelnému jednání, a jeho činnost byla dozorována Státním zastupitelstvím v Rostocku. Přestože v dožádání německého celního orgánu není uveden přímo odkaz na ustanovení trestních předpisů, je třeba vyjít z čl. 3 odst. 1 Neapolské úmluvy II, ve kterém je stanoveno, že úmluva upravuje vzájemnou pomoc a spolupráci v rámci trestního vyšetřování deliktů porušujících vnitrostátní celní předpisy a celní předpisy Společenství, které je v pravomoci dožadujícího orgánu podle vnitrostátních předpisů daného členského státu. Tomuto hodnocení dle městského soudu odpovídá i následný průběh vyšetřování. Dne 8. 6. 2016 a 21. 6. 2016 byla podepsána Dohoda o vytvoření společného vyšetřovacího týmu za účelem spolupráce při šetření trestné činnosti mj. stěžovatele a následně byla proti stěžovateli podána ve Spolkové republice Německo obžaloba.

[5] Je tak třeba podle názoru městského soudu vycházet z toho, že dotčené dožádání a vyřízení tohoto dožádání mělo za cíl získání poznatků k podezření, zda došlo k trestné činnosti, a že v průběhu tohoto přípravného řízení začala být věc dozorována i Státním zastupitelstvím v Rostocku. Městský soud proto uzavřel, že žalovaný nejednal jako správní orgán, nýbrž záznam vyhotovil jako orgán činný v trestním řízení, neboť k tomuto byl příslušný z toho důvodu, že se jednalo o porušení celních předpisů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[6] Stěžovatel napadl usnesení městského soudu kasační stížností, z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že městský soud nesprávně posoudil právní otázku stran postavení, ve kterém se žalovaný nacházel. Zároveň dle stěžovatele napadené usnesení trpí nedostatkem důvodů. Tímto tak byla způsobena nezákonnost usnesení o odmítnutí žaloby, která spočívá v nesprávném rozhodnutí o nedostatku pravomoci městského soudu.

[8] Stěžovatel považuje za nepřijatelné, aby městský soud postavení žalovaného odvozoval od toho, v jakém údajném postavení byl zahraniční celní orgán, a od okolností odehrávajících se na území jiného státu. Právní postavení dožadujícího orgánu i okolnosti odehrávající se na území Spolkové republiky Německo městský soud dovozuje, aniž by byly jakkoliv prokázány. Městský soud postavení žalovaného jako orgánu činného v trestním řízení dovozuje úvahou, navzdory prokázaným faktům, že důvodem vypracovaného záznamu byla žádost Celního pátracího úřadu Hamburk ve věci jím vedeného přípravného trestního řízení, dožadujícím orgánem byl jednoznačně stanoven okruh otázek, žádost o informace o osobě stěžovatele byla vznesena v souladu s Neapolskou úmluvou II, ze záznamu vyplývá, že ke dni vypracování záznamu proti stěžovateli na území České republiky neprobíhalo žádné trestní řízení, dále Dohoda o vytvoření společného vyšetřovacího týmu „Pietro“, kterou byla založena účast žalovaného a dozorujícího státního zastupitelství České republiky na šetření probíhajícím v Německu, byla uzavřena až 21. 6. 2016, a dozorující státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ve stanovisku ze dne 9. 6. 2017 jasně sdělil, že k dotčenému jednání došlo mimo úkony v rámci vedeného trestního spisu.

[9] Z výše uvedených skutečností tak dle stěžovatele vyplývá, že na území České republiky proti osobě stěžovatele žádné trestní řízení neprobíhalo, a že do 21. 6. 2016 se žalovaný nikterak aktivně (tedy v postavení orgánu činného v trestním řízení) nepodílel ani na šetření probíhajícím v Německu. Zpracování a předání záznamu nebylo realizováno v rámci žádného trestního řízení probíhajícího na území České republiky, ani žádného trestního řízení probíhajícího na základě společného vyšetřování. Jednalo se pouze o vyřízení žádosti dožadujícího orgánu, což (bez ohledu na to, o jaké řízení v Německu se jedná) nemůže postavení žalovaného v České republice nijak ovlivnit.

[10] Stěžovatel dále namítá, že z žádného právního předpisu nevyplývá, že by orgán celní správy mohl nabýt postavení orgánu činného v trestním řízení i jinak, nežli způsobem stanoveným zákonem a za splnění tam definovaných předpokladů. Rovněž z žádného právního předpisu nevyplývá, že by celní orgán mohl nabýt postavení orgánu činného v trestním řízení dočasně při vyřizování požadavku na předání informace ke konkrétní osobě, který jím byl adresován v rámci řízení probíhajícího v jiném členském státě EU. Konečně pak nevyplývá z právních předpisů ani to, že by celní orgány měly nabýt postavení orgánu činného v trestním řízení zpětně tak, že by se jejich nabyté postavení orgánu činného v trestním řízení vztahovalo i na jejich jednotlivé úkony realizované před tím, nežli v souladu se zákonem takové postavení v konkrétní věci nabyly.

[11] Stěžovatel poukázal na to, že žalovaný byl dožádán toliko o poskytnutí informace. V případě vyhotovení a předání záznamu žalovaný nebyl žádán ani o žádné šetření, ani o sledování a již vůbec se nejednalo o spolupráci podle hlavy IV. Neapolské úmluvy II. Použití informací jako důkazu příslušnými orgány dožadujícího státu není omezeno souhlasem příslušných orgánů dožádaného státu (čl. 14 Neapolské úmluvy II). Stěžovatel tak nemá v dožadujícím státu proti informacím předaným dožádaným státem žádnou obranu.

[12] Závěrem stěžovatel uvedl, že soudní rozhodnutí založené na úvahách ignorujících skutkový stav i platnou právní úpravu, ve kterém městský soud překlenuje rozpor s fakty a zákonem svérázným výkladem založeným z valné většiny na vlastních domněnkách, je nezákonné a současně i nepřezkoumatelné.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nesouhlasí s odůvodněním usnesení městského soudu v části, která se týká včasnosti podané žaloby podle § 84 s. ř. s. Ze samotné žaloby je zřejmé, že se stěžovatel o nezákonném zásahu dozvěděl nejpozději dne 22. 5. 2017 a žaloba byla podána až 28. 7. 2017, tj. po uplynutí lhůty pro její podání. Žaloba tak měla být odmítnuta pro opožděnost. Žalovaný trvá na tom, že záznam nebyl vytvořen v rámci správní činnosti, ale vznikl v oblasti trestního řízení ve fázi přípravného řízení na základě dožádání v rámci mezinárodní spolupráce dle Neapolské úmluvy II. Záznam vytvořila složka celní správy, která má postavení policejního orgánu podle § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „trestní řád“), za použití § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky (dále jen „zákon o celní správě“). Městský soud proto správně dle žalovaného dovodil, že nemá dostatek pravomoci k projednání žaloby. Závěrem žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti odkazuje na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), c), d) s. ř. s. Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přichází pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS).

[16] Nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. může obecně spočívat v nesprávném posouzení právní otázky soudem (např. aplikuje-li soud výluku ze soudního přezkumu, která na věc nedopadá), nebo v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, zejména skutkových (např. odmítne-li podání pro opožděnost, ačkoliv rozhodné skutečnosti nezjistil), popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek, že došlo k odmítnutí návrhu a tím i odmítnutí soudní ochrany, ač pro takový postup nebyly splněny podmínky (rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2016, čj. 6 As 2/2015-128).

pokračování

[17] Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel spatřuje nezákonnost napadeného usnesení jednak v nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, jednak v nesprávném posouzení právní otázky postavení žalovaného při vypracování a předání záznamu. Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší v nyní projednávané věci zabývat se pouze tím, zda bylo namístež žalobu odmítnout, tj. zda městský soud správně a přezkoumatelným způsobem posoudil otázku nedostatku pravomoci k projednání žaloby.

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval vytýkanou nepřezkoumatelností napadeného usnesení městského soudu (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). K tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou.

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal usnesení městského soudu a ověřil, že městský soud dostatečně konkrétně popsal důvody, které jej vedly k závěru, že je třeba žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínek řízení. Městský soud poukázal na příslušná zákonná ustanovení, odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu a zdůvodnil, proč žalovaný s ohledem na skutkový stav věci při vypracování a předání záznamu byl v postavení orgánu činného v trestním řízení. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že usnesení městského soudu je přezkoumatelné, neboť je zřejmé, na základě jakých úvah se městský soud řídil při utváření jeho právního závěru o nedostatku podmínek řízení.

[20] Nejvyšší správní soud dále posoudil, zda usnesení městského soudu není nezákonné z důvodu stěžovatelem tvrzeného nesprávného posouzení otázky postavení žalovaného při vypracování a předání záznamu.

[21] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že mezi účastníky není sporu o skutkovém stavu věci, přičemž ze spisu zjistil tyto rozhodující skutečnosti pro posouzení nyní projednávané věci. Celní kriminální úřad Kolín dopisem ze dne 4. 2. 2016 přeposlal žalovanému žádosti Celního pátracího úřadu Hamburk ze dne 20. 7. 2015 a 6. 10. 2015 o informace k osobě stěžovatele podle Neapolské úmluvy II. V dopise ze dne 4. 2. 2016 je uveden jako předmět dopisu „[t]restní vyšetřování kvůli podezření z organizovaného daňového úniku v souvislosti s nezákonným užíváním mazacího oleje osvobozeného od daně jako pohonnou látku“. Dále se v něm uvádí, že vyšetřování je směřováno předně proti německé společnosti MOLTO Industries GmbH, ale také i proti stěžovateli, a je vedeno z pověření Státního zastupitelství v Rostocku, které souhlasilo s použitím Neapolské úmluvy II. Z žádosti o informace Celního pátracího úřadu Hamburk ze dne 20. 7. 2015 dále plyne, že vyšetřování je vedeno kvůli podezření z organizovaného daňového úniku dle § 370 odst. 1 a 3 číslo 5 německého daňového řádu ve spojení s § 23 německého zákona o energii. Žalovaný na žádosti reagoval vypracováním záznamu ze dne 4. 3. 2016, ve kterém poskytl požadované informace o stěžovateli.

[22] Žalovaný poskytl Celnímu pátracímu úřadu Hamburk informace o stěžovateli v souladu s čl. 10 odst. 1 Neapolské úmluvy II, podle kterého *[d]ožádaný orgán poskytne dožadujícímu orgánu na jeho žádost veškeré informace, které mohou tomuto orgánu umožnit předcházet, odhalovat a stíhat delikty*. Pro posouzení, zda žalovaný vystupoval při poskytnutí informací o stěžovateli jako správní orgán, nebo jako orgán činný v trestním řízení, je třeba se předně zabývat otázkou charakteru mezinárodní spolupráce žalovaného s Celním pátracím úřadem Hamburk.

[23] Neapolská úmluva II byla přijata na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii, která vstoupila v platnost 1. 11. 1993 (tzv. Maastrichtská smlouva), a to v rámci spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. Neapolskou úmluvu II vypracovala Rada Evropské unie, která k tomu byla z podnětu některého z členských států oprávněna v oblastech uvedených v čl. K.1 bodech 7, 8 a 9 Smlouvy o Evropské unii. Tyto oblasti se týkaly soudní spolupráce v trestněprávních věcech, celní spolupráce a policejní spolupráce za účelem prevence a boje proti terorismu, nedovolenému obchodu s drogami a dalším závažným formám mezinárodního zločinu, zahrnující v případě potřeby i určitá hlediska celní spolupráce, v souvislosti s budováním systému výměny informací v celé Unii v rámci Evropského policejního úřadu. Předmětem úpravy Neapolské úmluvy II je poskytování vzájemné pomoci mezi členskými státy Evropské unie a jejich spolupráce prostřednictvím celních správ s cílem předcházet porušování vnitrostátních celních předpisů a odhalovat je a s cílem stíhat a trestat porušování vnitrostátních celních předpisů a celních předpisů Evropské unie (čl. 1 odst. 1 této úmluvy).

[24] Podle čl. 3 odst. 1 Neapolské úmluvy II platí, že *[t]ato úmluva upravuje vzájemnou pomoc a spolupráci v rámci trestního vyšetřování deliktů porušujících vnitrostátní celní předpisy a celní předpisy Společenství, které je v pravomoci dožadujícího orgánu podle vnitrostátních předpisů daného členského státu*. Podle čl. 3 odst. 2 téže úmluvy dále platí, že *[p]okud je trestní vyšetřování prováděno justičním orgánem nebo pod jeho vedením, určí tento orgán, zda má být žádost o vzájemnou pomoc nebo spolupráci v této souvislosti podána na základě platných předpisů týkajících se vzájemné pomoci v trestních věcech nebo na základě této úmluvy*.

[25] Z výše uvedeného je zřejmé, že Neapolská úmluva II upravuje mezinárodní spolupráci celních správ členských států EU v rámci trestního vyšetřování deliktů porušujících vnitrostátní celní předpisy a celní předpisy Evropské unie. Její zařazení do oblasti úmluv upravujících mezinárodní trestní spolupráci podtrhuje kromě výše uvedeného i její vztah k Úmluvě o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii, publikované pod č. 56/2006 Sb. m. s. Neapolská úmluva II poskytuje nástroje pro vzájemnou pomoc a spolupráci v oblasti celní trestné činnosti a je na justičním orgánu členského státu, podle které úmluvy žádost o pomoc nebo spolupráci podá, jestliže provádí trestní vyšetřování nebo je prováděno pod jeho vedením (čl. 3 odst. 2 Neapolské úmluvy II).

[26] S ohledem na účel a právní základ Neapolské úmluvy II (čl. K.3 odst. 2 písm. c) ve spojení s čl. K.1 bod 7, 8, a 9 Smlouvy o Evropské unii) je proto zřejmé, že je určena pro

pokračování

mezinárodní trestní spolupráci, nikoliv pro mezinárodní správní spolupráci mezi celními správami členských států EU. Správní spolupráce celních správ je upravena samostatnými předpisy, např. Nařízením Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů nebo Nařízením Rady (EU) č. 389/2012 ze dne 2. května 2012 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní a o zrušení nařízení (ES) č. 2073/2004. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že mezinárodní spolupráce založená Neapolskou úmluvou II má charakter mezinárodní spolupráce celních správ v trestních věcech.

[27] Podle § 12 odst. 10 trestního řádu mj. platí, že *trestním řízením se rozumí řízení podle tohoto zákona a zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních*. Trestní řízení tak zahrnuje veškerý proces, resp. postupy upravené trestním řádem, ale i zákonem č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních (dále jen „zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních“). To je významné z toho důvodu, že soud, státní zástupce nebo policejní orgán neztrácí postavení orgánů činných v trestním řízení jen z toho důvodu, že poskytují právní pomoc nebo jinou formu spolupráce pro účely trestních řízení vedených v cizím státu. Tak například Policie ČR jako policejní orgán ve smyslu § 12 odst. 2 písm. a) trestního řádu neztrácí postavení orgánu činného v trestním řízení v případě sledování zásilky na území České republiky pro účely trestního řízení v cizím státu.

[28] Za situace, kdy vyhlášená mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a kterou je Česká republika vázána ve smyslu čl. 10 Ústavy České republiky, upravuje otázku mezinárodní spolupráce v trestních věcech v určité oblasti dostatečně určitě a zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních se tak s ohledem na § 3 odst. 2 tohoto zákona nepoužije (resp. s ohledem na čl. 10 Ústavy České republiky), je třeba pojem trestního řízení ve smyslu § 12 odst. 10 trestního řádu vykládat v tom směru, že trestním řízením se rozumí i řízení, případně postup podle mezinárodní smlouvy upravující mezinárodní spolupráci v trestních věcech.

[29] Nejvyšší správní soud výše dospěl k závěru, že spolupráce založená Neapolskou úmluvou II má charakter mezinárodní spolupráce celních správ v trestních věcech. Postupuje-li proto dožádaný orgán podle této úmluvy např. tím, že poskytne dožadujícímu orgánu jiného smluvního státu na jeho žádost informace, které mohou tomuto orgánu umožnit předcházet, odhalovat a stíhat trestnou činnost, jedná dožádaný orgán v rámci trestního řízení ve smyslu § 12 odst. 10 trestního řádu. Za takové situace je třeba dožádaný orgán, který by měl v případě trestního řízení v obdobné věci vedeného v České republice postavení orgánu činného v trestním řízení, považovat rovněž za orgán činný v trestním řízení pro účely poskytnutí pomoci podle mezinárodní smlouvy. Nejvyšší správní soud tak shledal lichým tvrzení stěžovatele, že žalovaný nejednal v rámci trestního řízení.

[30] Podle § 12 odst. 1 trestního řádu platí, že *[o]rgány činnými v trestním řízení se rozumějí soud, státní zástupce a policejní orgán*. Policejním orgánem se pak dle § 12 odst. 2 písm. d) bodu 4. trestního řádu rozumějí také *pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením daňových předpisů v případech, kdy jsou celní orgány správcem daně podle jiných právních předpisů*.

[31] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona o celní správě platí, že *Generální ředitelství cel je orgánem celní správy, který má ve věcech vymezených trestním řádem postavení policejního orgánu (dále jen „pověřený celní orgán“).*

[32] V projednávané věci byly informace o stěžovateli dožádány v souvislosti s trestním vyšetřováním kvůli podezření z organizovaného daňového úniku v souvislosti s nezákonným užíváním mazacího oleje osvobozeného od daně jako pohonné látky. Za předpokladu, že by trestní řízení pro obdobnou věc bylo vedeno v České republice, byl by pověřený celní orgán příslušným policejním orgánem podle § 12 odst. 2 písm. d) bodu 4. trestního řádu ve spojení s § 4 odst. 1 písm. d) zákona o celní správě žalovaný, neboť podle § 1 odst. 4 písm. a) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, orgány Celní správy České republiky vykonávají správu spotřebních daní.

[33] Jelikož poskytnutí informací na dožádání podle Neapolské úmluvy II podřadil Nejvyšší správní soud pod pojem trestního řízení podle § 12 odst. 10 trestního řádu a věcně se jednalo o vyšetřování trestné činnosti, která spadá v České republice do působnosti žalovaného jako policejního orgánu, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žalovaný při vypracování a předání záznamu na základě dožádání Celního pátracího úřadu Hamburk podle Neapolské úmluvy II byl v postavení policejního orgánu ve smyslu § 12 odst. 2 písm. d) bodu 4. trestního řádu, a tedy v postavení orgánu činného v trestním řízení podle § 12 odst. 1 trestního řádu. Nejvyšší správní soud proto neshledal námitky stěžovatele týkající se postavení žalovaného při poskytnutí informací o jeho osobě důvodnými.

[34] Nejvyšší správní soud však přisvědčuje stěžovateli, že městský soud nesprávně dovozoval postavení žalovaného z postavení německých orgánů a z průběhu trestního vyšetřování vůči stěžovateli na území Spolkové republiky Německo. Tento nedostatek v odůvodnění usnesení městského soudu však není důvodem pro zrušení napadeného usnesení, neboť městský soud dospěl ke správnému a přezkoumatelnému závěru, že v projednávané věci nemá pravomoc přezkoumávat úkony orgánu činného v trestním řízení. Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 21. 8. 2003, čj. Na 579/2003-8, dospěl k závěru, že *„[z]e soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplývá, že by mu byla založena jakákoli kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech nebo ve věcech přestupkových. Stejně tak ale není v pravomoci Nejvyššího správního soudu přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení, ani prošetřovat a vyřizovat stížnosti na tvrzený nesprávný postup správního orgánu. Soud na sebe nemůže vztáhnout pravomoci kontrolní nebo dozorcí, protože mu je zákon nesvěřil. „Prošetření případu“ a zjednání nápravy jinou formou, než kterou by připouštěl zákon, tedy správnímu soudu nepřísluší.“* Za této situace nezbývalo městskému soudu než žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, jak ostatně městský soud správně učinil.

[35] S ohledem na výše uvedené se Nejvyšší správní soud pro nadbytečnost nezabýval námitkou žalovaného o opožděnosti žaloby. Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud nezatížil napadené usnesení nezákonností, jestliže žalobu odmítl pro nedostatek pravomoci podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť žalovaný při vypracování a předání

pokračování

záznamu vystupoval jako orgán činný v trestním řízení, jehož úkony nejsou správní soudy oprávněny přezkoumávat.

IV. Závěr a náklady řízení

[36] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Ze shora uvedených důvodů proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[37] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. ledna 2021

Petr Mikeš
předseda senátu